

BESTUURSOVERDRACHT-EFFECTRAPPORTAGE

Afsplitsing voortgezet openbaar onderwijs uit de stichting Lauwers en Eems.

Oprichting stichting openbaar onderwijs Het Hogeland College

Relevante wet- en regelgeving

- Artikel 2:334a lid 3 BW
- Artikel 3.28, 3.30 en 3.31 Wet Voortgezet Onderwijs

1. Beoogde bestuursoverdracht en overdrachtsproces

1.1 Beoogde bestuursoverdracht en overdrachtsproces

Informatie over de beoogde bestuursoverdracht en stappen die in het proces moeten worden doorlopen

De voorliggende rapportage betreft de effecten van de bestuursoverdracht ten gevolge van de afsplitsing van het voortgezet openbaar onderwijs uit de stichting Lauwers en Eems en de oprichting van de nieuwe stichting openbaar onderwijs Het Hogeland College.

Stichting Lauwers en Eems (werkgeversnummer 13683 ("L&E")) is het bevoegd gezag van Het Hogeland College met haar locaties in Uithuizen, Winsum en Warffum (brinnummers 16zk00, 16zk01 en 16zk02) en daarnaast ook van een aantal openbare PO-scholen.

Per 1 augustus 2023 zal L&E de instandhouding van en het bevoegd gezag over Het Hogeland College (het VO-deel) afsplitsen als bedoeld in boek 2 van het Burgerlijk Wetboek en overdragen aan de bij de afsplitsing op te richten stichting Het Hogeland College. Aangezien deze juridische afsplitsing een rechtspersoon betreft die het bevoegd gezag voert over openbare scholen en wanneer een openbare school die daaronder valt wordt overgedragen aan een andere (al dan niet nog op te richten) rechtspersoon dan is het dat een 'gewone' bestuursoverdracht als bedoeld in de Wvo 2020 tussen twee besturen waarvoor de benodigde formaliteiten gelden. Onderdeel daarvan is het opstellen van een (fusie-)effectrapportage.

1.2 Tijdsbestek

Informatie over het tijdsbestek waarbinnen de bestuursoverdracht zal worden gerealiseerd, de beoogde overdrachtsdatum en de onderwerpen die na deze datum nog gerealiseerd moeten worden.

De afsplitsing van de instandhouding van Het Hogeland College door L&E en de overdracht aan de stichting Het Hogeland College wordt per 1 augustus 2023 gerealiseerd.

1.3 De motieven voor de bestuursoverdracht

Beschrijving van de aanleiding en beweegredenen en eventuele noodzaak (motieven) voor de bestuursoverdracht. Te denken valt bijvoorbeeld aan regionale omstandigheden die aanleiding zijn voor de bestuursoverdracht en positieve effecten met betrekking tot de doelmatigheid, continuïteit, kwaliteit en responsiviteit van het onderwijs.

Als gevolg van demografische ontwikkelingen in de regio Noord-Groningen is het leerlingaantal de afgelopen jaren zowel in het PO als in het VO al fors gekrompen. De komende 15 jaar wordt in het VO nog een daling van ca. 30% verwacht. Voor het in stand houden van kwalitatief goed onderwijs voor PO en VO in de regio Noord-Groningen is versterking van de bestuurskracht voor beide sectoren van essentieel belang.

Om zowel voor het PO als voor het VO bestuurlijke samenwerking met andere partners in de eigen sector mogelijk te maken wordt L&E-VO (Het Hogeland College) juridische afgesplitst en voortgezet in de stichting Het Hogeland college. De Stichting komt dan samen met de Stichting VO Eemsdelta onder bestuurlijke aansturing en intern toezicht van stichting holding VO Noord Groningen. L&E behoudt het bevoegd gezag over de PO-scholen; het voornemen is dat L&E PO een bestuurlijke samenwerking aangaat met het PO-bestuur VCPO-NG.

1.4 Alternatieven voor de bestuursoverdracht

Beschrijving van de alternatieven voor de bestuursoverdracht (andere partner of samenwerkingsvorm en de uitkomst van het onderzoek naar alternatieven)

Er zijn twee scenario's denkbaar:

- *scenario 1: niet afsplitsen*
Het Hogeland College gaat mee in de beoogde besturenfusie van L&E PO en VCPO-NG;
- *scenario 2: afsplitsen*
Het Hogeland College wordt juridisch afgesplitst uit L&E en overgedragen aan een nieuw op te richten stichting Het Hogeland College, die samen met Stichting VO Eemsdelta bestuurlijk gaat samenwerken door het vormen van de holding stichting VO Noord-Groningen.

In het eerste scenario blijft de combinatie van PO en VO onder één bestuurlijk dak in stand met Het Hogeland College als enige VO-school. Dit biedt voor het VO niet de mogelijkheid om bestuurlijke integratie (en de daarmee samenhangende synergievoordelen) te realiseren met VO Eemsdelta en zo samen het voortgezet onderwijs in de regio Noord-Groningen krachtig te positioneren.

In het tweede scenario kan de nieuw op te richten bestuurlijke eenheid zich richten op het positioneren van het voortgezet onderwijs in de regio Noord-Groningen in samenspraak met alle relevante partners binnen en buiten het onderwijs. Het tweede scenario heeft dan ook de voorkeur van het VO; dit geldt zowel voor Het Hogeland College als voor VO Eemsdelta.

1.5 te bereiken (gekwantificeerde) doelen van de bestuursoverdracht

Beschrijving van wat het bestuur wil bereiken met de bestuursoverdracht en de meerwaarde voor ouders en leerlingen, bijvoorbeeld een hogere kwaliteit of meer keuzemogelijkheden

Zie antwoord op vraag 1.3, het in standhouden van een thuisnabij breed en kwalitatief goed onderwijsaanbod door het versterken van de bestuurskracht zowel voor het PO als voor het VO.

2. Communicatie over de bestuursoverdracht

2.1 Wijze waarop medezeggenschapsraden zijn en worden betrokken

De medezeggenschapsraad van Het Hogeland College en de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad van het PO van L&E zijn nauw betrokken bij het proces van de afsplitsing. De gemeenschappelijke medezeggenschapsraad van L&E PO heeft een positief advies uitgebracht met betrekking tot de juridische afsplitsing van Het Hogeland College. De MR van Het Hogeland College heeft een Ouderraadpleging uitgevoerd en instemming verleend aan de juridische afsplitsing. De (Fusie) Effect Rapportage wordt nog ter instemming aan de MR van het Hogeland College voorgelegd.

2.2 Wijze waarop Raad van Toezicht is en wordt betrokken

Het Algemeen Bestuur van L&E is nauw betrokken bij de planvorming en de uitwerking. Voor het nemen van een definitief bestuurlijk besluit is op grond van de statuten de voorafgaande goedkeuring van het Algemeen Bestuur nodig. Deze goedkeuring is verleend.

2.3 Wijze waarop personeel, ouders en leerlingen zijn en worden betrokken

Het personeel en de ouders/leerlingen van het Hogeland College zijn steeds met nieuwsbrieven op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen. Er is een Ouderraadpleging uitgevoerd in Het Hogeland College. Ook de ouders van L&E PO zijn regelmatig met nieuwsbrieven geïnformeerd over de ophanden zijnde ontwikkelingen.

2.4 Wijze waarop externe belanghebbenden zijn en worden betrokken

De gemeente het Hogeland, de andere schoolbesturen, het samenwerkingsverband, Vakland Het Hogeland en Kansrijke Groningers zijn op de hoogte van de juridische afsplitsing. Alle partijen onderschrijven het belang voor de gemeente en de regio van het in standhouden van een thuisnabij, breed en kwalitatief goed onderwijsaanbod. Met de gemeente wordt overleg gevoerd, mede vanwege de wettelijke verplichte advisering door het college van burgemeester en wethouders over de (fusie-)effectrapportage en gelet op de bevoegdheden van de gemeenteraad ten aanzien van het openbaar onderwijs.

3. Gevolgen voor personeel, ouders en leerlingen en borging van de menselijke maat

3.1 Omvang en organisatie van de rechtspersoon na de bestuursoverdracht

Beschrijving van de omvang van de rechtspersoon na de bestuursoverdracht en de wijze waarop de organisatie na de bestuursoverdracht wordt ingericht en taken en verantwoordelijkheden worden verdeeld.

[Wanneer er sprake is van een bestuurlijke fusie wordt hier beschreven hoe de toegankelijkheid van het bestuur voor personeel, ouders en leerkrachten wordt geborgd en waar zij na de fusie terecht kunnen met vragen en klachten: *niet van toepassing*]

Na de juridische afsplitsing en de oprichting van de stichting Het Hogeland College zijn de inrichting van de organisatie, de taken en verantwoordelijkheden, de toegankelijkheid van bestuur voor personeel en de procedures voor vragen en klachten op exact dezelfde manier geregeld en geborgd als daarvoor. Dat betekent dat personeel, ouders en leerlingen van deze school terecht kunnen bij respectievelijk de locatieleiding, de rector en in laatste instantie de bestuurder van Het Hogeland College.

3.2 Gevolgen van de bestuursoverdracht voor de overzichtelijkheid op locatieniveau

Beschrijving van de verwachte gevolgen van de bestuursoverdracht voor de overzichtelijkheid op locatieniveau en het school- of instellingsklimaat in het algemeen en de maatregelen die eventueel worden genomen om het onderwijs zo te organiseren dat de overzichtelijkheid toegankelijkheid en herkenbaarheid op locatieniveau gewaarborgd blijft.

Door de juridische afsplitsing verandert er niets aan de overzichtelijkheid op locatieniveau. De locaties houden hun eigen identiteit. Om een thuisnabij breed en kwalitatief goed onderwijsaanbod in stand te houden vindt er in Het Hogeland College een onderwijsontwikkeling plaats waarin de locaties meer samenwerken en het onderwijs ook gedeeltelijk met externe partners wordt vormgegeven. Dit proces was al gaande voordat er sprake was van een juridische afsplitsing.

3.3 Gevolgen van de bestuursoverdracht voor de betrokkenheid van personeel, leerlingen en ouders

Beschrijving van de verwachte gevolgen van de bestuursoverdracht voor de betrokkenheid en medezeggenschap van personeel, leerlingen en ouders

Doordat op locatieniveau de overzichtelijkheid, toegankelijkheid en herkenbaarheid volledig gewaarborgd blijft en de juridische afsplitsing een thuisnabij, breed en kwalitatief goed onderwijs mogelijk blijft maken wordt een positief effect van de afsplitsing verwacht.

3.4 Medezeggenschap

Beschrijving van de wijze waarop medezeggenschap na de bestuursoverdracht wordt vormgegeven

De juridische afsplitsing en de bestuursoverdracht naar Stichting Het Hogeland College heeft geen gevolgen voor de wijze waarop de medezeggenschap in Het Hogeland College is vormgegeven.

3.5 Gevolgen voor de voorzieningen

Beschrijving van de gevolgen van de bestuursoverdracht voor het aanbod en bereikbaarheid van voorzieningen en faciliteiten in brede zin. Te denken valt aan onderwijslocaties, huisvesting, administratieve ondersteuning, helpdesk, ICT, bibliotheekvoorzieningen en ondersteuning van leerlingen met bijzondere leerbehoeften.

De juridische afsplitsing heeft geen gevolgen voor de voorzieningen.

3.6 gevolgen voor de arbeidsvoorwaarden en personeelsbeleid

Beschrijving van de verwachte gevolgen van de bestuursoverdracht voor de arbeidsvoorwaarden en personeelsbeleid en de afspraken die hierover zijn gemaakt met bonden en personeel

De bonden zijn geïnformeerd over de juridische afsplitsing en de bestuurlijke samenwerking tussen Het Hogeland College en VO Eemsdelta via de stichting holding VO Noord-Groningen. De arbeidsvoorwaarden en het personeelsbeleid veranderen niet ten gevolge van de juridische afsplitsing. Er is geen sprake van een reorganisatie.

4. Effecten van de bestuursoverdracht op keuzevrijheid, diversiteit en bereikbaarheid

4.1 Effecten van de bestuursoverdracht op de keuzevrijheid

Beschrijving van het keuzeaanbod van scholen/instellingen van een bepaalde richting of pedagogisch-didactische aanpak in het voedingsgebied of de gemeenten waar de huidige leerlingen van de onderwijsinstellingen wonen en het effect van de bestuursoverdracht hierop.

De juridische afsplitsing heeft geen effect op de keuzevrijheid van ouders en leerlingen in de regio. Het is juist bedoeld om de huidige keuzevrijheid in stand te houden door een breed en kwalitatief goed onderwijsaanbod te continueren.

4.2 Effecten van de bestuursoverdracht op de diversiteit

Beschrijving van de wijze waarop het bestuur borgt dat de variëteit van het onderwijsaanbod blijft bestaan of wellicht groter wordt door de bestuursoverdracht. Daarbij kan het zowel gaan om diversiteit op het niveau van instellingen als op het niveau van vestigingen. In hoeverre is er sprake van 'interen keuzevrijheid' voor scholen en instellingen of vestigingen binnen een bestuurlijke eenheid

De juridische afsplitsing heeft geen consequenties voor de diversiteit in onderwijsaanbod in de regio. Stichting Het Hogeland College streeft actief naar een zo breed mogelijk, thuis nabij, kwalitatief goed onderwijs.

4.3 Effecten van de bestuursoverdracht op de spreiding van de onderwijsvoorzieningen in de regio

Beschrijving van de gevolgen van de bestuursoverdracht voor de bereikbaarheid en daarmee toegankelijkheid van onderwijsvoorzieningen in de regio

De juridische afsplitsing heeft juist tot doel om te faciliteren dat de huidige onderwijsvoorzieningen in stand gehouden kunnen worden ondanks de terugloop in leerlingen.

5. Financiële kosten en baten

5.1 Financiële kosten en baten

Overzicht en toelichting van de financiële kosten en baten op korte en lange termijn

De juridische afsplitsing heeft geen gevolgen voor de wettelijke bekostiging. De brinnummers van de locaties worden gehandhaafd als eenheid van bekostiging.

Op korte termijn is er sprake van eenmalige (administratieve) kosten als gevolg van de juridische afsplitsing en de oprichting van de stichting Het Hogeland College. De financiële reserves van het Hogeland College zijn van voldoende omvang om deze kosten te kunnen dragen.

5.2 Financiële risico's

Is de financiële continuïteit voldoende gewaarborgd, wat zijn de risico's

De juridische afsplitsing heeft tot doel om via bestuurlijke samenwerking tussen Het Hogeland College en VO Eemsdelta de continuïteit van de onderwijsvoorzieningen van Het Hogeland College in stand te houden. Parallel wordt er gewerkt aan onderwijsontwikkeling die een breed aanbod in stand kan houden ook wanneer het aantal leerlingen zakt tot 1000 leerlingen in totaal. Beide maatregelen kunnen naar verwachting de voorziene krimp in aantallen leerlingen opvangen.

Het blijft een financieel risico dat het leerlingenaantal onvoorzien verder krimpt. Dit zou eventueel kunnen leiden tot een gedwongen reductie van het personeelsbestand. Tegelijkertijd is er het risico dat er voor sommige vakken een tekort aan docenten ontstaat waardoor er relatief dure oplossingen gekozen moeten worden om toch het onderwijsaanbod in stand te houden. De financiële reserves van het Hogeland College zijn van voldoende omvang om een dergelijk risico te kunnen dragen.

5.3 Niet-financiële kosten en baten

Beschrijving van de niet-financiële kosten en baten van de bestuursoverdracht

Zoals bij eerdere vragen aangegeven, is de hoofdreden voor de juridische afsplitsing het zorgen dat de bestuurlijke samenwerking tussen Het Hogeland College en VO Eemsdelta via de stichting holding VO Noord Groningen kan worden vormgegeven, om zo de duurzaamheid en continuïteit van een thuisnabij, breed en kwalitatief goed onderwijsaanbod te kunnen garanderen.

6. Evaluatie van de bestuursoverdracht

6.1 evaluatie van de bestuursoverdracht

Wanneer en hoe wordt geëvalueerd of de doelen van de bestuursoverdracht zijn bereikt en welke effecten zijn opgetreden, vooral op punten van spreiding en omvang, variëteit en keuzevrijheid

Evaluatie maakt structureel deel uit van de werkprocessen van het Hogeland College, zowel op stichtingsniveau als op school/locatieniveau. Dat betekent dat met name op stichtingsniveau de aspecten 'onderwijsaanbod', en 'instandhouding' stelselmatig aandacht krijgen.

1. Advies gemeente**7.1 Advies van burgemeester en wethouders**

Inhoud van het advies van burgemeester en wethouders van de betrokken gemeente over de wenselijkheid van de voorgestelde bestuursoverdracht

Voor het advies van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Het Hogeland wordt verwezen naar de bijlagen.

Bijlagen

Het advies van B&W van de betrokken gemeente is een wettelijke verplichte bijlage bij de (fusie-)effectrapportage